

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1565/2550

นายเกิด หมั่นสิงห์หรือหมั่นสิงห์หรือหมั่นสิงห์โจทก์ นายมานพ พลจันทร์ ในฐานะผู้จัดการมรดกของ นายเสรี สุชาตะประคัลภ์ผู้ร้องสอด นายมานพ พลจันทร์จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 248, ป.วิ.พ. มาตรา 86, ป.วิ.พ. มาตรา 57, ป.วิ.พ. มาตรา 88, ป.วิ.พ. มาตรา 87

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องขอให้พิพากษาว่า โจทก์เป็นเจ้าของที่ดินมือเปล่าเนื้อที่ 26 ไร่ ห้ามจำเลยและบริวารเข้าเกี่ยวข้อง โดยตั้งราคาที่ดินเป็นเงิน 300,000 บาท ระหว่างพิจารณา ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้คู่ความทำแผนที่พิพาท ปรากฏว่าที่ดินพิพาทมีเนื้อที่ 19 ไร่ 3 งาน 69 ตารางวา ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นว่าโจทก์มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทซึ่งมีที่ตั้งตามรูปแผนที่ครอบในระวางแผนที่ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินรังวัดเฉพาะส่วนที่โจทก์นำชี้ตามเส้นสีแดงเนื้อที่ 11 ไร่ 3 งาน 69 ตารางวา ซึ่งคิดเป็นจำนวนทุนทรัพย์ไม่เกิน 200,000 บาท จึงต้องห้ามฎีกาในข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.พ. มาตรา 248 วรรคหนึ่ง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ทำแผนที่พิพาทเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตาม ป.วิ.พ. มาตรา 86 วรรคท้าย ซึ่งศาลสามารถสั่งได้เองโดยไม่ต้องมีฝ่ายใดร้องขอ แม้คู่ความจะมีได้ระบุพยานเพิ่มเติมศาลก็รับฟังพยานหลักฐานที่มีการสืบเพิ่มเติมนั้นได้ตามมาตรา 87 (2) ส่วนพยานหลักฐานนั้นจะมีน้ำหนักรับฟังได้เพียงใดเป็นเรื่องของการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน มิใช่เรื่องนอกประเด็นนอกคำฟ้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นเจ้าของที่ดินมือเปล่าเนื้อที่ 26 ไร่ ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองหินเพล อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อเดือนตุลาคม 2538 จำเลยเข้าไปรบกวนการครอบครองที่ดินของโจทก์ ขอให้พิพากษาว่าที่ดินดังกล่าวเป็นของโจทก์ ห้ามจำเลยและบริวารเข้าเกี่ยวข้อง จำเลยให้การว่า ที่ดินพิพาทเป็นมรดกของนายเสรี สุชาตะประคัลภ์ ซึ่งมีจำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกของนายเสรีเป็นผู้ครอบครอง โจทก์มิได้ครอบครองที่ดินพิพาทในฐานะเจ้าของแต่เป็นการครอบครองแทนนายเสรี ขอให้ยกฟ้อง ผู้ร้องสอดยื่นคำร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความและฟ้องแย้งว่า ที่ดินพิพาทเป็นมรดกของนายเสรี สุชาตะประคัลภ์ ซึ่งมีจำเลยเป็นผู้จัดการมรดก เดิมที่ดินพิพาทแบ่งเป็น 4 แปลง และศาลชั้นต้นพิพากษาว่าเป็นของกองมรดกของนายเสรี นอกจากนี้ที่ดินเนื้อที่ 4 ไร่ ทางทิศใต้ของที่ดินแปลงที่ 4 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินพิพาทเป็นกองมรดกของนายเสรีเช่นกัน นายเสรีซื้อที่ดินแปลงนี้มาจากนายโสม บุสภาค แล้วให้ผู้อื่นเช่าตลอดมาจนนายเสรีถึงแก่ความตายเมื่อปี 2528 จำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกได้ครอบครองที่ดินต่อมา โจทก์ครอบครองที่ดินพิพาทโดยอาศัยสิทธิของนายเสรี ก่อนยื่นคำร้อง ผู้ร้องสอดได้บอกกล่าวให้โจทก์และบริวารออกจากที่ดินพิพาท แต่โจทก์เพิกเฉย ทำให้ผู้ร้องสอดได้รับความเสียหาย หากให้ผู้อื่นเช่าที่ดินพิพาทจะได้ค่าเช่าเดือนละ 11,000 บาท ขอให้ยกฟ้องและขับไล่โจทก์พร้อมบริวารออกจากที่ดินพิพาท กับให้โจทก์ชำระค่าเสียหายเดือนละ 11,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องแย้ง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ร้องสอดเข้ามาเป็นคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57 (1) และรับฟ้องแย้งเฉพาะที่ดินเนื้อที่ 4 ไร่ โจทก์ไม่ยื่นคำให้การแก้

คำร้องสอดและฟ้องแย้ง ระหว่างพิจารณา ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้คู่ความดำเนินการทำแผนที่พิพาท โดยเจ้าพนักงานที่ดิน ตามแผนที่ที่เจ้าพนักงานที่ดินรังวัดเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2545 ศาลชั้นต้น พิเคราะห์แล้วพิพากษาว่า โจทก์มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท ซึ่งมีที่ตั้งตามรูปแผนที่ครอบใน ระวังแผนที่ ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินรังวัดเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2545 เฉพาะส่วนที่โจทก์นำชี้ตามเส้น สีแดง แต่ไม่รวมถึงที่ดินเลขที่ 22 หน้าสำรวจ 1644 กับให้จำเลยและผู้ร้องสอดใช้ ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์โดยกำหนดค่าทนายความ 3,000 บาท ยกคำร้องสอด จำเลยและผู้ ร้องสอดอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนคำร้องสอดในชั้น ศาลชั้นต้นและค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยและผู้ร้องสอดฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัย ว่า "เดิมโจทก์ฟ้องขอให้พิพากษาว่า โจทก์เป็นเจ้าของที่ดินมือเปล่าเนื้อที่ 26 ไร่ ห้ามจำเลยและ บริวารเข้าเกี่ยวข้อง โดยตั้งราคาที่ดินเป็นเงิน 300,000 บาท ระหว่างพิจารณาศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ คู่ความทำแผนที่พิพาทปรากฏว่าที่ดินพิพาทมีเนื้อที่ 19 ไร่ 3 งาน 69 ตารางวา ศาลชั้นต้นพิจารณา แล้วพิพากษาว่า โจทก์มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทซึ่งมีที่ตั้งตามรูปแผนที่ครอบในระวังแผนที่ ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินรังวัดเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2545 เฉพาะส่วนที่โจทก์นำชี้ตามเส้นสีแดงแต่ไม่ รวมถึงที่ดินเลขที่ 22 หน้าสำรวจ 1644 เมื่อพิจารณาประกอบแผนที่เอกสารหมายเลข ล.27 หนังสือสัญญาขายที่ดินเอกสารหมายเลข ล.31 และสำเนาคำฟ้องเอกสารหมายเลข ล.32 แล้วที่ดินพิพาท กันในชั้นฎีกาจะมีเนื้อที่ 11 ไร่ 3 งาน 69 ตารางวา คิดเป็นจำนวนทุนทรัพย์ไม่เกิน 200,000 บาท ซึ่งต้องห้ามฎีกาในข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 248 วรรคหนึ่ง ที่จำเลยและผู้ร้องสอดฎีกาว่า พยานหลักฐานของจำเลยและผู้ร้องสอดรับฟังได้ว่า โจทก์ ครอบครองที่ดินพิพาทแทนผู้ร้องสอดนั้น เป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 เป็นฎีกาในข้อเท็จจริงต้องห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าว การที่ศาลชั้นต้นสั่งรับ ฎีกาของจำเลยและผู้ร้องสอดข้อนี้มาเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย คดีคงมีปัญหาต้อง วินิจฉัยตามฎีกาในข้อกฎหมายของจำเลยและผู้ร้องสอดข้อแรกว่า การที่ศาลทั้งสองรับฟังแผนที่ พินิจฉบับลงวันที่ 3 เมษายน 2545 เป็นพยานหลักฐานในคดีชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จำเลยและ ผู้ร้องสอดฎีกาว่า โจทก์ไม่ได้ยื่นบัญชีระบุแผนที่ดังกล่าวไว้เป็นพยานตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่ง มาตรา 88 แผนที่พิพาทแตกต่างกับแผนที่พิพาทโดยสังเขปเอกสารหมายเลข จ.1 ไม่ตรงกับคำฟ้องและคำขอท้ายฟ้องจึงเป็นเรื่องนอกประเด็น นอกคำฟ้อง ไม่อาจนำบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 86 วรรคท้าย และมาตรา 87 (2) มาปรับใช้ใน คดีโดยให้เหตุผลว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมได้ เห็นว่า การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ทำแผนที่ พินาทนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 86 วรรคท้าย ซึ่งบทมาตราดังกล่าวนี้นี้ศาลสามารถสั่งได้เองโดยไม่ต้องมีฝ่ายใดร้องขอ แม้ คู่ความจะมีได้ระบุพยานเพิ่มเติมศาลก็สามารถรับฟังพยานหลักฐานที่มีการสืบเพิ่มเติมนั้นได้ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 87 (2) ส่วนพยานหลักฐานนั้นจะมีน้ำหนักรับฟังได้ เพียงใดเป็นเรื่องของการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน หาใช่เรื่องนอกประเด็นนอกคำฟ้องไม่ สำหรับ แผนที่พิพาทฉบับลงวันที่ 3 เมษายน 2545 นั้น แม้จำเลยและผู้ร้องสอดจะมีได้ลงชื่อรับรอง แต่ จำเลยและผู้ร้องสอดก็มีได้โต้แย้งว่าแผนที่ดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่ตรงกับระวางโฉนดที่ดินแต่ อย่างไม่ ศาลชั้นต้นจึงรับฟังแผนที่พิพาทซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินทำขึ้นดังกล่าวมาประกอบ พยานหลักฐานอื่นได้ ที่จำเลยและผู้ร้องสอดฎีกาข้อต่อไปโดยอ้างว่าโจทก์ครอบครองที่ดินพิพาท ส่วนเนื้อที่ 4 ไร่ โดยอาศัยสิทธิของนางโกสุ่ม สุชาติประคัลภ์ ภรรยาของนายเสรี สุชาติประคัลภ์

ที่ดินพิพาทส่วนนี้จึงเป็นสินสมรระหว่างนายเสรีกับนางโกสุม ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 วินิจฉัยว่าเป็นเรื่องนอกคำร้องสอดไม่รับวินิจฉัยให้เป็นการไม่ชอบนั้น เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ จำเลยให้การและผู้ร้องสอดยื่นคำร้องว่า ที่ดินพิพาทเป็นของผู้ร้องสอด ดังนั้นประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีมีว่า ที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์หรือผู้ร้องสอด ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 วินิจฉัยว่าเป็นเรื่องนอกคำร้องสอดนั้นชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยและผู้ร้องสอดทั้งสองข้อฟังไม่ขึ้น อนึ่ง คดีนี้จำเลยและผู้ร้องสอดฎีกาขอให้ศาลฎีกาพิพากษากลับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 โดยยกฟ้องโจทก์และบังคับตามฟ้องแย้งของผู้ร้องสอด ซึ่งที่ดินพิพาทกันในชั้นฎีกามีเนื้อที่ 11 ไร่ 3 งาน 69 ตารางวา คิดเป็นจำนวนทุนทรัพย์ 137,600 บาท จำเลยและผู้ร้องสอดต้องเสียค่าขึ้นศาลฎีกาในส่วนของการฟ้องโจทก์เป็นเงินคนละ 3,440 บาท และผู้ร้องสอดต้องเสียค่าขึ้นศาลฎีกาในส่วนของการฟ้องแย้งเป็นเงิน 1,250 บาท แต่จำเลยและผู้ร้องสอดเสียค่าขึ้นศาลในชั้นฎีกามาคนละ 7,500 บาท จึงต้องคืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เกินแก่จำเลยเป็นเงิน 4,060 บาท และผู้ร้องสอดเป็นเงิน 2,810 บาท" พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ คืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เกินแก่จำเลยเป็นเงิน 4,060 บาท และผู้ร้องสอดเป็นเงิน 2,810 บาท

องค์คณะ

สุรศักดิ์ สุวรรณประกร · สมศักดิ์ เนตรมัย · สุทัศน์ ศิริมหาพฤกษ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1565/2550>